

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

1. Namnet på ämnet/blandningen och företaget

Handelsnamn	Märkvätska
Användning	Märkvätska för plast och lackad/målad yta
Leverantör	Secure & Safe Techprint
Adress	Karbingatan 12, 25467 Helsingborg
Telefon	+46(0)42 299940
Hemsida/ e-post	www.secureandsafe.se per.jonsson@secureandsafe.se
Nöd telefon nr	112 Giftinformation, under kontorstid 08-331231

2. Farliga egenskaper**Klassificering av ämnet eller blandningen:****Klassificering (1999/45/EC)**

F; R11, Repr. Kat. 2; R61, Xn; R48/20, R65, Xi; R38, R67.

Märkningsuppgifter:**Farosymboler**

Repr. Kat. 2

Mycket brandfarligt

Innehåller

Toluen, N-metyl-2-pyrrolidon

Riskfraser

R11 Mycket brandfarligt

R38 Irriterar huden

R48/20 Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning

R61 Kan ge fosterskador

R65 Farligt: kan ge lungskador vid förtäring

R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

Skyddsfraser

S7/9 Förpackningen förvaras väl tillsluten på väl ventilerad plats

S28 Vid kontakt med huden tvätta genast med mycket tvål och vatten.

S36/37 Använd lämpliga skyddskläder och skyddshandskar

S45 Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten

S53 Undvik exponering – Begär specialinstruktioner före användning.

Ytterligare märkning

Endast för yrkesmässigt bruk.

Andra faror

Produkten bedöms ej innehålla några ämnen som uppfyller kriterierna för att klassificeras som PBT- eller vPvB-ämnen

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

3. Sammansättning/information om beståndsdelar

Kemisk sammansättning: Blandning

Ämne	CAS-nr EG-nr	Reg-nr	Konc %	Farosymbol & R-fraser *	Faroklasser & kategorikoder	Faroangivelser *
Toluen	108-88-3 203-625-9	-	40-60	F; R11 Repr. Kat. 3; R63 Xn; R48/20, R65 Xi; R38, R67	Flam. Liq. 2 Repr. 2 Asp. Tox. 1 STOT RE 2 * Skin Irrit. 2 STOT SE 3	H225 H361d H304 H373 H315 H336
N-metyl-2-pyrrolidon	872-50-4 212-828-1	-	< 20	Repr. Kat. 2; R61 Xi; R36/37/38	Repr. 1B Eye Irrit. 2 STOT SE 3 Skin Irrit. 2	H360D H319 H335 H315
α-Butyrlakton	96-48-0 202-509-5	-	1-5	Xn; R22 Xi; R36	Acute Tox. 4 Eye Irrit. 2	H302 H319

* För riskfrasernas samt faroangivelsernas lydelse se under punkt 16

Klassificeringen grundas på data från kemikalieleverantören samt www.ecb.europa.eu (databaser)**Beskrivning farosymbolernas förkortningar:**

T= Giftig; T+= Mycket giftig; C= Frätande; Xn= Hälsoskadlig; Xi= Irriterande; O= Oxiderande; E= Explosivt;

F= Mycket brandfarligt; F+= Extremt brandfarligt; N= Miljöfarlig

Canc.= Cancerframkallande. Muta = Mutagen, Repr. = Reproduktionstoxisk

4. Åtgärder vid första hjälpen

Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:**Allmän information**

Ge aldrig vätska eller framkalla kräkning om personen är medvetslös. Håll personen varm och lugn.

Vid minsta osäkerhet eller om besvär kvarstår, kontakta läkare.

Inandning

Frisk luft och vila. Vid andningssvårigheter ge andningshjälp och kontakta genast läkare.

Hudkontakt

Tag genast av nedstänkta kläder. Tvätta med tvål och vatten och skölj av huden noggrant. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Kontakt med ögon

Håll ögonlock öppna och skölj med (ljummet) vatten i flera minuter. Avlägsna ev. kontaktlinser. Till läkare om besvär kvarstår.

Förtäring

Till läkare. Framkalla ej kräkning. Risk för aspiration.

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

4. Åtgärder vid första hjälpen (...)**De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:**

Inandning:	Kan irritera andningsvägarna. Inandning av höga halter ånga kan ge illamående, huvudvärk, trötthet och yrsel.
Hudkontakt:	Irriterar huden. Kan ge hudrodnad, sveda. Innehåller ämnen är hälsoskadliga och som lätt kan upptas via huden.
Ögonkontakt:	Kan irritera ögonen och kan ge symptom som rodnad, sveda och tårbildning.
Förtäring:	Förtäring: kan förorsaka magsmärtor, huvudvärk, yrsel, andningsvårigheter och i stora mängder medvetlöshet. Risk för aspiration.

Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

-

5. Brandbekämpningsåtgärder**Lämpligt släckningsmedel**

Vattendimma pulver eller skum.

Ej lämpligt släckmedel: Riktad vattenstråle.**Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra**

Inandning av brandgaser kan vara hälsoskadligt.

Mycket brandfarligt.

Explosiv gas-luftblandning kan bildas.

Råd till brandbekämpningspersonal

Använd självförsörjande andningsapparat för brandbekämpning

Övrigt

Behållare i närheten av brand kyls med vatten och flyttas från brand om detta är riskfritt

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp**Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer**

Beakta brandfaran. Avlägsna om möjligt antändningskällor.

Sörj för god ventilation. Använd skyddsutrustning.

Miljöskyddsåtgärder

Hindra om möjligt att produkten rinner ut i vattendrag, avloppssystem eller på mark.

Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill kan torkas upp med trasa om skyddshandskar används.

Storre spill samlas upp med hjälp av inert absorberande material (ex sand, jord eller vermikulit - använd inte lättantändligt material)

Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 7 gällande hantering.

Se personlig skyddsutrustning avsnitt 8. Uppsamlat spill placeras i tillsluten behållare och hanteras som avfall enligt avsnitt 13.

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

7. Hantering och lagring**Försiktighetsmått för säker hantering**

Undvik kontakt med hud och kläder.

Följ ev. hanteringsinstruktioner på etikett eller produktblad.

Sörj för god ventilation, undvik inandning av ångor. Skydda mot eld, gnistor och andra antändningskällor. Rök inte i närheten av produkten.

Håll behållaren väl tillsluten då produkten inte används.

Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet.

Lagras väl tillsluten på torr, sval och väl ventilerad plats.

Förvaras i originalförpackning samt skiljt från gnistor och andra antändningskällor.

Specifik slutanvändning

-

8. Begränsning av exponeringen/personligt skydd**Kontrollparametrar:**

God luftväxling eller punktutsug så att inte hygieniska gränsvärden överskrids.

Ämnen med arbetsplatsrelaterade gränsvärden (AFS 2011:18)

Ämne	CAS-nr	NGV	TGV	KTV	Anm.
Toluen	108-88-3	50 ppm, 192 mg/m ³	-	100 ppm, 384 mg/m ³	B, H
N-metyl-2-pyrrolidon	872-50-4	50 ppm, 200 mg/m ³	-	75 ppm, 300 mg/m ³	-

Förklaring anmärkningar

H = Ämnet kan lätt upptas genom huden.

B = Exponering för vissa kemiska ämnen nära befintligt yrkeshygieniskt gränsvärde och samtidig exponering för buller nära insatsvärdet 80 dB kan orsaka hörselskada.

Begränsning av exponeringen:**Allmänna hygieniska skyddsåtgärder**

Hantera i enlighet med god yrkeshygien och säkerhetspraxis.

Undvik inandning samt kontakt med hud.

Tvätta händer före rast och vid arbetets slut.

Personlig skyddsutrustning:

Rådgör alltid med en kompetent leverantör vid val av personlig skyddsutrustning.

Andningsskydd

Vid otillräcklig ventilation eller om koncentrationen överstiger de arbetsplatsrelaterade gränsvärdena måste andningsskydd anpassade för ändamålet användas. (Filter typ A)

Om koncentrationen överstiger de arbetsplatsrelaterade gränsvärdena måste andningsskydd anpassade för ändamålet användas. (Gasmask filter typ A)

Handskydd

Använd kemikalieresistenta skyddshandskar (t ex PVA, Viton)

Ögonskydd

Vid risk för stänk använd skyddsglasögon (korgglasögon)

Kroppsskydd

Använd lämpliga skyddskläder.

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

Form:	Vätska
Färg:	Röd
Lukt:	Lösningsmedel
Kokpunkt (°C):	> 100
Flampunkt (°C):	<21 (uppskattat värde)
Självantändningstemperatur(°C):	Ej fastställt
Explosiva egenskaper:	Inga hos produkten, dock kan explosiva ång/luftblandningar bildas.
Densitet(20°C):	Ej fastställt
Löslighet i vatten:	Delvis
Viskositet:	Ej fastställt

Annan information:

Ingen särskild

10. Stabilitet och reaktivitet**Reaktivitet**

Produkten är stabil vid rekommenderad hantering och användning.

Kemisk stabilitet

Stabil

Risken för farliga reaktioner

Produkten är stabil vid rekommenderad hantering och användning.

Förhållanden som ska undvikas

Höga temperaturer. Undvik kontakt med oxiderande ämnen.

Oförenliga material

Plast, gummi.

Farliga sönderdelningsprodukter

Vid höga temperaturer kan farliga sönderdelningsprodukter bildas

11. Toxikologisk information**Information om de toxikologiska effekterna**

Se avsnitt 4. (De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda)

Toxikologiska data

Uppgifter på denna beredning finns ej tillgängliga.

Toxikologiska data från djurförsök avseende relevanta ingående ämnen:**Toluen (108-88-3)**

LC₅₀ Inhalerat råtta 4h: 15 mg/l
LD₅₀ Oralt råtta: >2600 mg/kg kroppsvikt
LD₅₀ Dermal råtta: 12124 mg/kg kroppsvikt
LD₅₀ Dermal kanin: 12300 mg/kg kroppsvikt

N-metyl-2-pyrrolidon (872-50-4)

LD₅₀ Oralt råtta: 3914 mg/kg kroppsvikt
Förgiftning vid inandning LD₅₀ råtta: >5,1 mg/kg
LD₅₀ Dermal råtta: 7000 mg/kg kroppsvikt
LD₅₀ Dermal kanin: 8000 mg/kg kroppsvikt

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

11. Toxikologisk information (...) **α -Butyrlakton (96-48-0)**LD₅₀ Oralt råttor: 800 mg/kg kroppsviktLD₅₀ Inh. råttor: >2,68 mg/kg**Effekter vid överexponering**

Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning.

Sannolika exponeringsvägar

Inandning, exponering av hud/ögon.

Allergiframkallande egenskaper

Ingår inga sådana klassificerade ämnen i denna produkt.

CMR (Cancerogena, Mutagena och Reproduktionsstörande ämnen) :

Denna produkt är klassificerad som reproduktionstoxisk kat 2 - Kan ge fosterskador.

Övrig information

Ingen

12. Ekologisk information

Produkten som helhet är inte klassificerad som miljöfarlig. Bedömning är gjord utifrån ingående ämnen.

Lösningsmedel som kommit ut i vatten avdunstar snabbt till luften.

Förhindra utsläpp till dagvatten och avloppsnät.

Toxicitet

Uppgifter på denna beredning finns ej tillgängliga.

Toxicitet avseende relevanta ingående ämnen:**Toluen (108-88-3)**LC₅₀ Fisk 96h: 6,4 mg/l Art: Oncorhynchus kisutchEC₅₀ Daphnia 48h: 11,5 mg/l Art: D. magnaIC₅₀ Alger 72h: 12,5 mg/l Art: Selenastrum capricornutum**N-metyl-2-pyrrolidon (872-50-4)**LC₅₀ Fisk 96h: 832 mg/l Art: Lepomis macrochirusEC₅₀ Daphnia 48h: 4897 mg/l Art: D. magnaIC₅₀ Alger 72h: >500 mg/l Art: Scenedesmus sp. **α -Butyrlakton (96-48-0)**LC₅₀ Fisk 96h: 220-460 mg/l Art: Leuciscus idusEC₅₀ Daphnia 48h: >500 mg/l Art: D. magnaIC₅₀ Alger 72h: 79 mg/l Art: Scenedesmus subspicatus**Persistens och nedbrytbarhet**

Toluen (108-88-3) - BOD5/COD: 0 - 0,65, >60%% bryts ned på 14 dygn OECD 301C

N-metyl-2-pyrrolidon (872-50-4) - BOD5/COD: 0,69, >90% bryts ned på 28 dygn OECD 301C

Bioackumuleringsförmåga

Log Pow: 1-3, Toluen (108-88-3)

Log Pow: -0,73- -0,46, N-metyl-2-pyrrolidon (872-50-4)

Log Pow: 0,10., α -Butyrlakton (96-48-0)**Rörligheten i jord**

Delvis löslig i vatten

Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten bedöms ej innehålla några ämnen som uppfyller kriterierna för att klassificeras som PBT- eller vPvB-ämnen

Andra skadliga effekter

-

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

12. Ekologisk information (...)**Övrigt**

Nolleffektkoncentration: Toluen (108-88-3)

74 µg/L vattenmiljön, 8,4 mg/L mikroorganismer nitrification, 1,1 mg/L mikroorganismer respiration, 0,26 mg/kg våtvikt, jord

13. Avfallshantering**Avfallsbehandlingsmetoder:**

Produkten eller dess produktrester är klassificerad som farligt avfall enligt Avfallsförordning (SFS 2011:927).

Rådfråga lokala myndigheter vid omhändertagande av avfall.

EWC-kod: Beror på verksamhetsområde och användning t. ex 07 01 04* Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.**Förpackning**

Väl tömda och rengjorda förpackningar kan lämnas till materialåtervinning.

14. Transportinformation**UN-nummer**

1993

Officiell transportbenämning / Proper shipping name (IMDG,IATA/ICAO):

BRANDFARLIG VÄTSKA N.O.S. (Toluen) / FLAMMABLE LIQUID N.O.S. (Toluene)

Faroklass för transport

3

Förpackningsgrupp

II

Miljöfaror

Marine pollutant: No

Särskilda försiktighetsåtgärder

Flampunkt < 21°C

Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

-

Begränsad mängd: 1L**15. Gällande föreskrifter****Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö**

Klassificering i enlighet med Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter, KIFS 2005:7

AFS 2007:5, 2004:4, AFS 2011:18, Avfallsförordningen (2011:927), SÄIFS 1995:3 med ändringar, SÄIFS 2000:2 med ändringar.

Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen tillgänglig information.

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

16. Annan information

Riskfrasernas samt faroangivelsernas lydelse under p. 3

R11 Mycket brandfarligt

R22 Farligt vid förtäring

R36 Irriterar ögonen

R36/37/38 Irriterar ögonen, andningsorganen och huden

R38 Irriterar huden

R48/20 Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning

R61 Kan ge fosterskador

R63 Möjlig risk för fosterskador

R65 Farligt: kan ge lungskador vid förtäring

R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

H302 Skadligt vid förtäring

H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna

H315 Irriterar huden

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna

H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

H360 Kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet.

H361 Misstänks kunna skada fertiliteten eller det ofödda barnet.

H373 Kan orsaka organskador

Källor:

Datablad från tillverkare. CLP-förordningen, 2005:7, 2006:6, 2007:1, 2007:5, 2008:2

www.kemi.se (Databaser) , AFS 2005:17, www.ecb.europa.eu (databaser)

Ver3: Detta säkerhetsdatablad har gjorts i enlighet med bilaga II i REACH-förordningen (EG) 1907/2006 samt ändringsförordningen (EG) 453/2010**Tidigare versioner**

Ver 1:2007-12-28

Ver 2:2008-02-25

Användaren av denna produkt måste avgöra om informationen i detta säkerhetsdatablad är tillräcklig för det användningsområde som produkten ska brukas inom.

Märkvätska

Upprättad 2012-04-30

Version 1

16. Annan information (...)**Förklaring till förkortningar**

ADR: Bestämmelser för transport av gods på väg.

BCF: Bio Concentration Factor (mått på bioackumulerbarheten hos ett ämne).

CAS-nr Chemical Abstracts Service number

EC₅₀: Effect Concentration

EG-nr: Ett ämnes nummer i EINECS, ELINCS eller i No-Longer Polymers List.

HGV: Hygieniskt gränsvärde (högsta godtagbara genomsnittshalt av en luftförorening i inandningsluften).

ID-nr: Identifieringsnummer i Klassificerings - och märkningsregistret i CLP (art 42)

IMDG: International Maritime Dangerous Goods Code. Bestämmelser för farligt gods till sjöss.

KIFS 2005:7: Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter.

Koc Fördelningskonstanten mellan vatten och organiskt kol.

LC₅₀: Lethal Concentration

LD₅₀: Lethal Dose

Log pow: Mått för ett ämnes bioackumulerbarhet.

NOEC: No Observed Effect Concentration

PBT-ämne: Persistent, Bio accumulative and Toxic substances.

REPA: Registret för produktansvar och återvinningssystem för förpackningar.

vPvB-ämne; Very persistent and Very Bio accumulative substances.